

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС
«Педагогічна практика»

Підготовки	Доктора філософії (PhD)
галузі знань	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальності	С3 Міжнародні відносини
Освітньої програми	Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС

Силабус освітнього компонента «Педагогічна практика» підготовки докторів філософії (PhD) галузь знань С Соціальні науки, журналістика та інформація та міжнародні відносини, Спеціальності С3 Міжнародні відносини, освітньо-наукової програми «Міжнародна відносини та стратегічні комунікації України та ЄС»

Розробник: д. політ. н., проф. Шуляк А.М.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:
проф. Шуляк А. М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин, протокол № 1 від 01 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри:

доц. Вознюк Є. В.

Опис

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика освітнього компонента
форма навчання: денна	галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини Спеціальність С3 Міжнародні відносини освітньо-наукова програма «Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС», Доктор філософії	Нормативний
Кількість годин/кредитів: 180/6		Рік навчання: 2
		Семестр: 4
		Самостійна робота: 168 год.
ІНДЗ: немає		Консультації 12 год.
Мова викладання		Форма контролю: залік
		<i>Українська</i>

II. Інформація про викладача

ППП Шуляк Антоніна Миколаївна

Науковий ступінь доктор політичних наук

Вчене звання професор кафедри

Посада Декан факультету міжнародних відносин, професор кафедри міжнародних відносин

Контактна інформація antonina.mytko@vnu.edu.ua

Дні занять <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>.

III. Опис освітнього компонента

Анотація ОК. Освітній компонент дозволяє здобувачам оволодіти вміннями і навичками реалізації теоретичних знань у професійній діяльності. поєднати теоретичні знання з професійних дисциплін психо-педагогічної спрямованості з вміннями застосовувати їх у практичній діяльності.

Пререквізити. Філософія та методологія науки, Академічна доброчесність та наукова етика, Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності.

Постреквізити. -

Мета і завдання освітнього компонента.

Мета педагогічної практики: набуття та вдосконалення навичок і вмінь навчально-методичної роботи та практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у вищій школі.

Завдання педагогічної практики:

- опанування здобувачами вищої освіти вміннями і навичками у плануванні, організації та реалізації освітнього процесу при вивченні міжнародних відносин;
- ознайомлення здобувачів вищої освіти із змістом професійної діяльності викладачів, навчити їх аналізувати, узагальнювати і творчо втілювати досвід педагогів;
- навчити застосовувати на практиці знання, одержані в університеті, зокрема: проводити різні види заходів з урахуванням сучасних вимог вищої школи;
- набуття умінь організовувати психолого-педагогічні спостереження за окремим студентом та його адаптацією у колективі;
- ознайомити студентів з роботою предметних кабінетів;

- виховувати повагу до педагогічної професії, готувати до творчої викладацької діяльності;

- виробити практичні уміння аспірантів у справі організації та проведення науково-дослідної роботи.

IV. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

	Інтегральна	Загальні	Фахові	Програмні результати
Компетентності	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, проводити дослідницько-інноваційну діяльність, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань, а також практичне впровадження отриманих результатів.	ЗК1. Здатність здійснювати пошук, аналіз та критичне осмислення інформації з різних джерел, продукувати нові ідеї. ЗК2. Здатність подавати складну інформацію у доступній та зрозумілій формі усно та письмово (в тому числі іноземною мовою), використовуючи наукову стилістику та термінологію. ЗК3. Здатність демонструвати культуру наукового усного і писемного мовлення державною та іноземними мовами при оформленні наукових та академічних текстів, демонстрації результатів наукових досліджень у ході дискусій та наукової полеміки. ЗК4. Здатність працювати в	ФК 1. Здатність здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами. ФК 2. Здатність аналізувати глобальні, регіональні та локальні фактори формування зовнішньої політики та стратегії України та інших держав. ФК 3. Здатність застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез. ФК 4. Здатність аналізувати, систематизувати та узагальнювати результати міждисциплінарних наукових	ПРН 1. Здійснювати пошук, аналіз та критичне осмислення інформації з різних джерел, продукувати нові ідеї. ПРН 2. Висувати пропозиції та обґрунтування рішень щодо розв'язання проблемних питань глобального розвитку, міжнародних відносин, міжнародної та національної безпеки (зокрема, міжнародних та внутрішньодержавних конфліктів). ПРН 3. Давати оцінку процесам глобалізації та здійснювати ретроспективний аналіз мегатенденцій та мегатрендів глобального розвитку. ПРН 4. Поєднувати теоретичні та практичні підходи для встановлення факторів формування та особливостей зовнішньої політики та стратегії України та інших держав. ПРН 5. Оперувати ключовими теоріями, концепціями і методами дослідження міжнародних безпекових проблем, управління та врегулювання міжнародних конфліктів в сучасному світі. ПРН 6. Демонструвати лідерські якості,

		команді дослідників, виявляти ініціативу, брати на себе відповідальність, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, сповідуючи та дотримуючись принципів наукової етики. ЗК5. Здатність до організації та проведення навчальних занять з використанням теоретичних та методологічних напрацювань власного наукового дослідження.	досліджень у сфері міжнародних відносин та світової політики.	навички міжособистісної взаємодії, вміння працювати в команді дослідників, ефективно спілкуватися на професійному рівні українським та іноземними мовами, дотримуючись принципів наукової етики. ПРН 7. Застосовувати інформаційні технології, сучасні методи моделювання та прогнозування із використанням новітніх прикладних пакетів і програмних продуктів для наукового обґрунтування та підтвердження / спростування гіпотез. ПРН 8. Здійснювати публічну апробацію результатів досліджень, сприяти їх поширенню в науковій та практичній сферах як українською, так і іноземними мовами.
--	--	---	---	---

Soft skills

1. Педагогічна комунікація – здатність чітко, структуровано й доступно пояснювати складні теоретичні концепти міжнародних відносин.
2. Лідерство в академічному середовищі – вміння організовувати навчальний процес, модерувати дискусії та підтримувати академічну взаємодію.
3. Публічні виступи та ораторська майстерність – впевнене проведення лекцій, семінарів, презентацій.
4. Критичне мислення – здатність стимулювати аналітичну дискусію та працювати з різними науковими позиціями.
5. Емоційний інтелект – розуміння потреб студентської аудиторії, управління конфліктними ситуаціями, створення сприятливого навчального клімату.
6. Тайм-менеджмент і самоорганізація – ефективне планування занять, підготовки матеріалів і виконання академічних обов’язків.
7. Командна взаємодія – співпраця з науковим керівником, кафедрою, іншими викладачами.
8. Адаптивність і гнучкість – здатність змінювати методики навчання відповідно до рівня підготовки аудиторії та умов освітнього процесу (офлайн/онлайн).
9. Цифрова педагогічна компетентність – використання інтерактивних платформ, візуалізацій, цифрових інструментів навчання.
10. Академічна етика та відповідальність – дотримання принципів доброчесності, професійної поведінки та поваги до академічної свободи.

V. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти. Викладач забезпечує дотримання принципів академічної свободи, взаємоповаги, професійної етики та рівного ставлення до всіх здобувачів.

У межах педагогічної практики передбачено:

- ✓ індивідуальне консультування щодо підготовки та проведення занять;
- ✓ конструктивний зворотний зв'язок щодо педагогічних, методичних і комунікаційних навичок;
- ✓ підтримку ініціативності та творчого підходу до організації освітнього процесу;
- ✓ толерантність до академічних дискусій і різних наукових позицій;
- ✓ недопущення дискримінації за будь-якими ознаками.

Комунікація здійснюється у визначені години консультацій або через офіційні академічні канали зв'язку.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та внутрішніх положень ЗВО.

Під час проходження педагогічної практики неприпустимими є:

- ✓ плагіат (у методичних розробках, презентаціях, звітах);
- ✓ фабрикація або фальсифікація результатів педагогічної діяльності;
- ✓ використання сторонньої допомоги без належного зазначення авторства;
- ✓ маніпулювання оцінюванням або недоброчесне виконання навчальних завдань.

Усі письмові роботи можуть перевірятися на академічну доброчесність. У разі виявлення порушень застосовуються процедури, передбачені нормативними документами університету.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Усі завдання (план-конспекти занять, методичні матеріали, звіт з практики) подаються у визначені терміни. Роботи, подані із запізненням без поважної причини, можуть бути оцінені зі зниженням балів. У разі документально підтверджених поважних причин (хвороба, службове відрядження, форс-мажор) можливе індивідуальне продовження дедлайну. Перескладання або доопрацювання завдань можливе у межах термінів, визначених графіком навчального процесу. Підсумковий контроль проводиться відповідно до положень університету про організацію освітнього процесу.

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Здобувач має право на визнання результатів навчання, отриманих:

- ✓ у межах інших освітніх програм (формальна освіта);
- ✓ під час участі у тренінгах, сертифікованих курсах, міжнародних освітніх програмах (неформальна освіта);
- ✓ у процесі професійної педагогічної або тренерської діяльності (інформальна освіта).

Визнання здійснюється на підставі поданої заяви та підтвердних документів (сертифікатів, програм курсів, портфоліо, публікацій, рекомендацій). Рішення ухвалюється відповідно до внутрішніх процедур університету.

Можливість отримати додаткові (бонусні) бали. Здобувач може отримати додаткові бали за:

- ✓ розробку інноваційних методичних матеріалів (кейси, інтерактивні завдання, цифрові модулі);
- ✓ проведення відкритого заняття з використанням сучасних педагогічних технологій;
- ✓ підготовку та публікацію матеріалів з педагогічної тематики;
- ✓ участь у методичних семінарах або міжнародних освітніх проєктах;

✓ позитивні відгуки керівника практики та студентської аудиторії.

Максимальна кількість бонусних балів визначається силабусом і не може перевищувати встановленого ліміту.

VI. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль з педагогічної практики здійснюється у формі заліку відповідно до навчального плану. Загальна сума балів за курс – 100. Оцінювання базується на комплексному аналізі підготовленого плану-конспекту заняття, якості проведення лекції або семінару, змістовності звіту з практики та усного захисту результатів. Враховується наукова коректність матеріалу, логіка структури заняття, методична обґрунтованість використаних форм і методів навчання, рівень комунікаційних навичок здобувача та здатність до професійної рефлексії.

План-конспект лекції повинен містити тему заняття, чітко сформульовану мету (навчальну, розвивальну, виховну), очікувані результати навчання, обґрунтування актуальності теми в контексті освітньої програми, структурований виклад матеріалу (вступ, основна частина з логічними підрозділами, висновки), перелік питань для обговорення, визначення методів навчання та список використаних наукових джерел. Важливо продемонструвати здатність інтегрувати сучасні теоретичні підходи з міжнародних відносин у педагогічний процес та використовувати інтерактивні й аналітичні методики.

Звіт з педагогічної практики має аналітичний характер і відображає реальний досвід проведення занять. У ньому зазначаються види виконаної роботи, тематика занять, використані методи, а також здійснюється рефлексивний аналіз власної педагогічної діяльності: оцінка ефективності застосованих підходів, труднощі, реакція аудиторії, висновки щодо вдосконалення викладацької майстерності. До звіту можуть додаватися план-конспект, презентаційні матеріали та відгук керівника практики.

Оцінювання здійснюється з урахуванням глибини професійної рефлексії, дотримання принципів академічної доброчесності, методичної грамотності та здатності застосовувати теоретичні знання у практичній педагогічній діяльності.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	зараховано
82 – 89	
75 81	
67 74	
60 66	
1 – 59	не зараховано (необхідне перескладання)

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Методичне забезпечення	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шуляк А. М. Педагогічна практика: методичні рекомендації для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Міжнародні відносини і стратегічні комунікації України та ЄС» за спеціальністю 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії / Антоніна Миколаївна Шуляк. ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. 23 с. 2. Шуляк А.М. До питання штучного інтелекту та перекладу Мовні універсалії у міжкультурній комунікації: Матеріали XIV Міжнародного науково-практичного семінару / ВНУ імені Лесі Українки, Луцьк, 15 березня 2024 р. Луцьк, 2024. С.165-168
Додаткова	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. / Антоніна Миколаївна Шуляк; 2-е вид., перероб. і доп.

Луцьк : Вежа-друк, 2020. 274 с. Затверджено вченою радою СНУ ім. Лесі Українки від 28.11.2019 р.

2. Педагогіка та психологія вищої школи : навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, І. С. Сабатовська-Фролкина, Н. В. Альохіна, Н. В. Шварп. Х.: НФаУ, 2019. 248 с.

3. Джеджула О.М. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ, 2020. 208 с.

4. Андрусь О.І. Педагогічна практика: Рекомендації до її проходження: навчальний посібник для аспірантів спеціальності 051 – Економіка, спеціалізації «Економіка бізнес-підприємства», освітнього ступеня «Доктор філософії» / уклад. О.І. Андрусь. Електронні текстові дані (1 файл: 217 Кбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 56 с.

5. Яланська С. П. Модернізація організації освітнього процесу у вищій школі: психологопедагогічний ресурс арт-практик / С.П. Яланська / Проблеми мотивації особистості в сучасному освітньому просторі: колективна монографія / наук. Ред Л.В.Герасименко, В.Ф.Моргун. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2020. – С. 96-109.

6. Мальська М.П. Організація наукових досліджень: навч. посібник / М.П. Мальська, І.Г. Пандяк. К: Центр учбової літератури, 2021. 136 с. 5.

7. Колесников О.В. Основи наукових досліджень: 2 вид. випр. Навч. посібник, К: Центр учбової літератури, 2021. 144 с.